

Järjestöjen ja perhekeskusten yhteistyön arviointi hyvinvointialueella

JOHDANTO

Perhekeskuksen tehtävänä on vastata perheiden tarpeisiin yhteensovittamalla eri toimijoiden tuki ja palvelut. Siksi on äärimmäisen tärkeää, että myös järjestöjen osaaminen, toiminta ja palvelut ovat kiinteä osa perhekeskuksia. Järjestöt osana perhekeskuksia -arviointityökalun avulla voidaan arvioida järjestöyhteistyön nykytilaa, tuoda näkyväksi vahvuudet ja kehittämisen tarpeet sekä asettaa tavoitetilä, jota lähdetään yhdessä tavoittelemaan.

Järjestöyhteistyön arviointimalli toimii työkaluna kaikille perhekeskustoimintaa johtaville, kehittäville tai sitä toteuttaville tahoille. Työkalun painopiste on eri toimijoiden välisen yhteistyön vahvistaminen, joten sitä voidaan hyvin hyödyntää myös silloin, kun perhekeskustoiminta ei ole alueella vielä vakiintunutta.

Työkalu koostuu kahdeksasta järjestöyhteistyöhön liittyvästä teemasta, joiden on hyvinvointialueilla toimivien järjestö- ja muiden perhekeskustoi-

mijoiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta todettu olevan onnistuneen yhteistyön keskeisiä elementtejä. Näitä ovat muun muassa yhteisen työn rakenteisiin, edustuksellisuuteen ja viestintään liittyvät kysymykset.

Arviointityökalu on toteutettu yhteistyössä Lastensuojelun Keskusliiton Perheet keskiöön -toiminnan koordinoiman järjestöjen perhekeskusverkoston kanssa. Verkostossa on mukana järjestötoimijoita lähes jokaiselta hyvinvointialueelta.

Tämä on pilottiversio, jota toivomme teidän testaavan hyvinvointialueilla ja kunnissa. Otamme mielellämme vastaan palautetta työkalusta ja hyödynnämme sitä työkalun jatkokehittämisessä. Kommentteja voi laittaa Kaisa Muuronen tai Soile Honkalalle, kaisu.muuronen@lskl.fi ja soile.honkala@lskl.fi.

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	2
Käsitteitä	3
Arviointityökalun käyttö	4
Arvioinnin käytännön toteuttaminen	4
Seuranta	4
Arvioitavat teemat	5
A. Järjestöjen työn ja toiminnan tunnettuus	5
B. Yhteisen työn rakenteet	6
C. Järjestöjen toiminnot osana palvelupolkuja	7
D. Edustuksellisuus	8
E. Monitoimijainen yhteistyö	9
F. Viestintä	10
a) Viestintä järjestöjen toiminnasta alueen lapsiperheille	10
b) Viestintä järjestöjen ja alueen muiden perhekeskustoimijoiden välillä	11
G. Järjestöjen työn merkitys	12
H. Järjestöavustukset	13

KÄSITTEITÄ

Perhekeskus

Perhekeskukset ovat laajoja, monialaisia ja hallinnonalojen rajat ylittäviä palvelukokonaisuuksia. Käytännössä ne rakentuvat monin tavoin, mutta useimmiten perustason sosiaali- ja terveystyönsä ympärille. Keskeistä on kiinteä yhteistyö mm. sivistystoimen, lastensuojelun sekä järjestöjen, seurakuntien ja muiden uskonnollisten yhteisöjen kanssa.

Perhekeskustoimija

Käsitteellä viittaamme laajasti perhekeskustoiminnan ja -kehittämisen parissa toimiviin tahoihin; niin hyvinvointi-alueen, kunnan kuin kolmannen sektorin, kuten järjestöjen, toimijoihin.

Järjestöt

Käsitteellä viittaamme tässä erityisesti lasten ja perheiden kanssa toimiviin järjestöihin eli kaikkiin niihin järjestöihin, jotka järjestävät toimintaa, tukea tai palveluita lapsille, nuorille ja lapsiperheille.

ARVIOINTITYÖKALUN KÄYTTÖ

Järjestöyhteistyön arviointimallia voidaan hyödyntää niin yksittäisen perhekeskuksen, kunnan, perhekeskusalueen kuin hyvinvointialueen tasolla. On tärkeää, että se, mille edellä mainituista tasoista arviointi kohdentuu, on sovittu selkeästi etukäteen kaikkien arviointiin osallistuvien kesken.

Työkalua voidaan hyödyntää myös silloin, kun perhekeskustoiminta alueella ei ole vielä vakiintunut. Perhekeskuskäsitteen sijaan voidaan tällöin puhua lasten ja perheiden palvelujen ja tuen kokonaisuudesta ja arvioida esimerkiksi yhteisen työn rakenteita sovitun palvelukokonaisuuden sisällä.

Arvioinnin käytännön toteuttaminen

Arvioinnin aluksi sovitaan arviointiin osallistuvista tahoista. Olisi hyvä, että arviointiin osallistuisi useampi edustaja sekä sovitulla alueella toimivista järjestöistä että kunnasta/hyvinvointialueelta. Arviointiin osallistuvien järjestöjen osalta on hyvä huolehtia, että mikäli vain mahdollista, he arvioivat yhteistyötä laajemmin, kuin vain oman järjestönsä näkökulmasta.

Jokainen arviointiin osallistuva taho (järjestöjen edustajat sekä kunnan/hyvinvointialueen edustajat) tekee ensin oman henkilökohtaisen arviointinsa, minkä jälkeen he kokoontuvat keskustele-

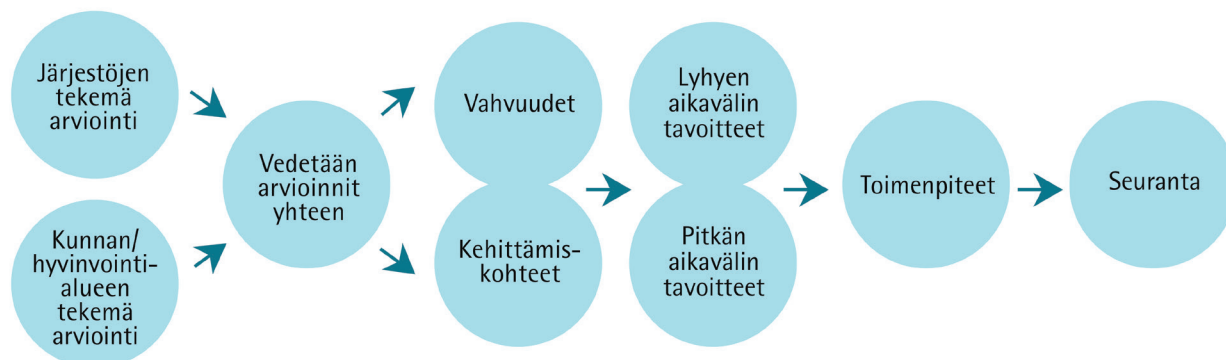
maan arvioinnista. Yhteisiin arvioihin päädytään yhteisen neuvottelun tuloksena rakentavasti keskustellen. Lopuksi koontilomakkeelle (erillinen liite) kirjataan järjestöyhteistyön 'vahvuudet' ja 'kehittämiskohteet'. Näiden perusteella laaditaan lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet yhteistyön kehittämiseksi sekä konkreettiset toimenpiteet.

Järjestöjen ja kunnan/hyvinvointialueen edustajat voivat myös koota omat vastauksensa yhteen ennen yhteistä loppukeskustelua. Tällöin on hyvä sopia ns. vastuutahot, jotka tuovat loppukeskustelussa esille sovitut asiat ja välittävät vastaavasti tiedot yhdessä sovitusta kehittämiskohteista, tavoitteista ja toimenpiteistä.

Arviointityökalua voi soveltaa omaan hyvinvointialueeseen ja verkostoon sopivaksi ja käyttää yhteistyön kehittämiseen joustavasti keskittyen esimerkiksi niihin teemoihin, jotka omalla alueella on jo aiemmin todettu keskeisiksi kehittämiskohteiksi.

Seuranta

Järjestöjen ja kunnan/hyvinvointialueen edustajat sopivat seurantalaverin noin puolen vuoden päähän. Palaverissa arvioidaan, miten kehittämisskohteiden pohjalta muodostetut tavoitteet ovat toteutuneet ja sovitaan tarvittavat kehittämisen jatkoaskeleet ja aikataulut.

ARVIOITAVAT TEEMAT:

Kunkin teeman alussa on joukko kysymyksiä, joiden tarkoituksena on avata käsiteltävää teemaa ja nostaa esille näkökulmia ja huomioita, joita kokonaisuutta arvioitaessa on hyvä pohtia. Varsinainen arviointi oli neliportainen asteikolla 1–4. (1 = puutteellinen, 2 = tyydyttävä, 3 = hyvä, 4 = erinomainen)

A. Järjestöjen työn ja toiminnan tunnettuus

Kun mietitte tätä teemaa, pohtikaa seuraavia kysymyksiä:

Tietävätkö alueen perhekeskustoimijat, mitä lasten ja perheiden kanssa toimivia järjestöjä alueella toimii?

Tietävätkö alueen perhekeskustoimijat mitä järjestöt tekevät, millaista toimintaa tai palveluja ne lapsiperheille tarjoavat?

Arviointiasteikko

Muistiinpanot

1.	Perhekeskustoimijoilla ei ole kokonaiskuvaa ja tietoa siitä, siitä mitä järjestötoimijoita alueella on.	
2.	Perhekeskustoimijat tuntevat joidenkin järjestöjen toimintaa hyvin, mutta heillä ei ole kokonaiskuvaa alueen järjestöistä ja näiden tarjoamasta tuesta ja palveluista.	
3.	Joillakin keskeisillä perhekeskustoimijoilla on käsitys tai kokonaiskuva alueen järjestötoimijoista.	
4.	Alueen järjestötoimijat ovat laajasti kaikkien keskeisten perhekeskustoimijoiden tiedossa.	

Arviointi oli neliportainen asteikolla 1–4. (1= puutteellinen, 2= tyydyttävä, 3 = hyvä, 4 = erinomainen)

B. Yhteisen työn rakenteet

Kun mietitte tätä teemaa, pohtikaa seuraavia kysymyksiä:

Onko alueella selkeät rakenteet järjestöjen ja/tai järjestöverkostojen ja perhekeskustoiminnan (ml. kohtaamispaikkatoiminnan) väliseen yhteistyöhön?

Ovatko alueen järjestöjen ja/tai järjestöverkostojen edustajat mukana kaikissa keskeisissä perhekeskustoimintaa linjaavissa ja suunnittelevissa työryhmissä ja verkostoissa?

» Ovatko työryhmien ja -verkostojen roolit ja tehtävät selkeät?

Onko alueen järjestö- perhekeskusyhteistyön koordinoinnista sovittu?

- » Onko koordinoinnin resurssi riittävä?
- » Onko koordinoinnista vastaavan/vastaavien ja alueen järjestöjen kanssa sovittu yhteiset toimintatavat?

Arviointiasteikko

Muistiinpanot

1.	Ei kokonaiskuvaa siitä, mitkä ovat alueen järjestö- ja perhekeskusyhteistyön rakenteet. Alueen järjestö- ja perhekeskusyhteistyön koordinoinnista ei ole sovittu.	
2.	Kokonaiskuva alueen järjestö- ja perhekeskusyhteistyön rakenteista ei ole selkeä. Järjestöjen/järjestöverkostojen edustajat ovat mukana joissain, mutta eivät kaikissa työryhmissä ja verkostoissa. Työryhmien ja verkostojen rooleissa ja tehtävissä on epäselvyyttä. Koordinaattiorakenteita on luotu, mutta toimintatavat ovat vielä osittain epäselvät.	
3.	Alueen järjestö- ja perhekeskusyhteistyön rakenteet on luotu, mutta ne eivät näyttäyty vielä kaikille selkeinä. Järjestöjen/järjestöverkostojen edustajat ovat pääosin mukana työryhmissä ja verkostoissa, ja niiden roolit ovat pääpiirteittäin selkeät. Koordinaattiorakenteet on sovittu ja koordinaattorien roolit ja tehtäväkuvat ovat jossain määrin selkeät.	
4.	Alueen järjestö- ja perhekeskusyhteistyön rakenteet ja tähän liittyvät verkostot ja työryhmät ovat selkeät. Järjestöillä tai järjestöverkostoilla on edustajat kaikissa keskeisissä työryhmissä. Koordinaattiorakenteista on sovittu ja luotu yhdessä selkeät, yhteiset toimintatavat.	

Arviointi oli neliportainen asteikolla 1–4. (1 = puutteellinen, 2 = tyydyttävä, 3 = hyvä, 4 = erinomainen)

C. Järjestöjen toiminnot osana palvelupolkuja

Kun mietitte tätä teemaa,
pohtikaa seuraavia kysymyksiä:

Ovatko järjestöjen toiminta ja palvelut
systemaattinen osa alueella käytössä
olevia palvelupolkuja?

Arviointiasteikko

Muistiinpanot

1.	Järjestöjen toiminta ja palvelut eivät ole osa palvelupolkuja.	
2.	Järjestöjen toiminta ja palvelut on joiltain osin huomioitu käytössä olevissa palvelupoluissa.	
3.	Järjestöjen toiminta ja palvelut on pääosin huomioitu käytössä olevissa palvelupoluissa.	
4.	Järjestöjen toiminta ja palvelut ovat systemaattinen osa käytössä olevia palvelupolkuja.	

Arviointi oli neliportainen asteikolla 1–4. (1= puutteellinen, 2= tyydyttävä, 3 = hyvä, 4 = erinomainen)

D. Edustuksellisuus

Kun mietitte tätä teemaa, pohtikaa seuraavia kysymyksiä:

Onko eri verkostoissa / työryhmissä toimivilla järjestöedustajilla työnsä tukena toimivat rakenteet koota yhteen alueen muiden järjestöjen näkemykset?

- » Ovatko järjestöt verkostoituneet keskenään, toimiiko järjestöjen keskinäinen viestintä?
- » Onko kehitetty keinoja, joilla myös pienempien tai mm. vapaaehtoisvoimin toimivien järjestöjen tai eri teemojen parissa toimivien järjestöjen, kuten erityislasten ja -perheiden järjestöjen, ääni tulee kuulluksi?

Onko järjestöedustajien valintaprosessi työryhmiin / verkostoihin avoin ja selkeä?

Kun alueen perhekeskustoimintaa linjaaviin ja suunnitteleviin verkostoihin ja työryhmiin valitaan järjestöedustajat, huomioidaanko valinnassa tai edustajien määrässä muun muassa kyseisen verkoston / työryhmän teema ja tehtävä?

Arviointiasteikko

Muistiinpanot

1.	Järjestöedustajien valintaprosessi keskeisiin verkostoihin ja työryhmiin ei ole selkeä ja avoin. Järjestöiltä puuttuvat rakenteet tai resurssit koota alueen järjestöjen näkemyksiä laajasti yhteen, järjestöjen keskinäinen viestintä ei toimi.	
2.	Järjestöedustajien valintaprosessi keskeisiin verkostoihin ja työryhmiin ei ole täysin selkeä ja avoin. Järjestöt ovat verkostoituneet ja luovat parhaillaan rakenteita, joilla alueen järjestöjen näkemykset on mahdollista koota laajasti yhteen. Järjestöjen keskinäisessä viestinnässä on kuitenkin vielä aukkoja.	
3.	Järjestöedustajien valintaprosessi keskeisiin verkostoihin ja työryhmiin on pääosin selkeä ja avoin. Järjestöt ovat verkostoituneet keskenään ja on luotu rakenteita, joilla alueen järjestöjen näkemyksiä kootaan laajasti yhteen. Järjestöjen keskinäinen viestintä toimii jossain määrin.	
4.	Järjestöjen edustajien valinta työryhmiin ja verkostoihin on avoin prosessi ja järjestöedustajat valitaan lähtökohtaisesti työryhmän / verkoston teeman mukaan. Järjestöedustajilla on käytössään toimivat rakenteet koota alueen järjestöjen laajempi näkemys työnsä tueksi. Järjestöjen keskinäinen viestintä toimii. Kehitetty keinoja, joilla myös mm. pienempien tai eri kohderyhmien kanssa toimivien järjestöjen ääni tulee kuulluksi.	

Arviointi oli neliportainen asteikolla 1–4. (1 = puutteellinen, 2 = tyydyttävä, 3 = hyvä, 4 = erinomainen)

E. Monitoimijainen yhteistyö

Kun mietitte tätä teemaa, pohtikaa seuraavia kysymyksiä osallistumisen näkökulmasta:

Ovatko kaikki keskeiset perhekeskustoimijat (myös järjestöt) mukana toteuttamassa, suunnittelemassa ja arvioimassa toimintaa?

- » Ovatko keskeiset perhekeskustoimijat sitoutuneet yhteistyöhön?

Onko toimintatavoista sovittu yhdessä eri perhekeskustoimijoiden kanssa?

Seurataanko yhteisten tavoitteiden toteutumista säännöllisesti?

Onko mm. yhteistyöhön liittyvät toimintatavat ja tavoitteet sekä eri toimijoiden roolit ja vastuut koottu yhteen ja kirjattu?

Arviointiasteikko

Muistiinpanot

1.	Osa järjestöistä on mukana toteuttamassa perhekeskustoimintaa, mutta ei mukana suunnittelemassa tai arvioimassa sitä. Yhteisesti sovitut toimintatavat puuttuvat. Yhteistyön rakenteita ja tavoitteita tai eri toimijoiden rooleja ja vastuuta ei ole koottu eikä kirjattu. Tavoitteita ei ole määriteltä yhdessä.	
2.	Järjestöt ovat mukana toteuttamassa perhekeskustoimintaa, mutta eivät juurikaan mukana suunnittelemassa tai arvioimassa sitä. Yhteisiä toimintatapoja on olemassa, mutta ei systemaattisesti, eikä niitä ole kirjattu.	
3.	Järjestöt ovat laajasti mukana toteuttamassa perhekeskustoimintaa, jossain määrin myös suunnittelemassa ja/tai arvioimassa. Yhteiset tavoitteet ja toimintatavat on luotu, mutta mm. eri toimijoiden rooleja ja vastuuta ei ole kirjattu.	
4.	Järjestöt ovat laajasti mukana toteuttamassa perhekeskustoimintaa, kuten myös mukana suunnittelemassa ja arvioimassa sitä. Yhteisen työn tavat ja tavoitteet sekä eri toimijoiden roolit ja vastuut on kirjattu. Toimintaa ohjaavat yhdessä luodut toimintatavat ja tavoitteet, sekä sitoutuminen yhteistyöhön.	

Arviointi oli neliportainen asteikolla 1–4. (1= puutteellinen, 2= tyydyttävä, 3 = hyvä, 4 = erinomainen)

F. Viestintä

A) VIESTINTÄ JÄRJESTÖJEN TOIMINNASTA ALUEEN LAPSIPERHEILLE

Kun mietitte tätä teemaa, pohtikaa seuraavia kysymyksiä:

Miten alueen lapsiperheille viestitään perhekeskusten toiminnasta? Kattaako viestintä laajasti ja tasapuolisesti eri toimijoiden, myös järjestöjen toiminnan?

Viestitäänkö lasten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen toiminnasta alueen lapsiperheille säännöllisesti ja systemaattisesti?

Onko luotu rakenteita ja/tai onko käytössä yhteisiä sivustoja ja/tai alustoja (kuten omaperhe.fi), joiden kautta tieto mm. lasten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen toiminnasta ja palveluista tavoittaa alueen lapsiperheet?

Arviointiasteikko

Muistiinpanot

1.	Lapsiperheille viestitään hyvin satunnaisesti lasten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen toiminnasta ja palveluista. Tieto perhekeskuksen tarjoamasta toiminnasta ja palveluista ylipäänsä on hyvin sirpaleista, sitä ei ole koottu yhteen.	
2.	Lapsiperheille viestitään satunnaisesti ainakin joidenkin lasten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen toiminnasta ja palveluista. Tietoa perhekeskuksen toiminnasta ja palveluista on koottu osittain yhteen, mutta ei järjestöjen tarjoaman toiminnan ja palvelujen osalta.	
3.	Lapsiperheille viestitään melko säännöllisesti lasten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen toiminnasta ja palveluista. Tietoa perhekeskuksen toiminnasta ja palveluista, kuten myös järjestöjen tarjoamasta toiminnasta ja palveluista, on koottu yhteen, mutta se kata järjestöjä laajasti.	
4.	Lapsiperheille viestitään säännöllisesti ja monipuolisesti eri lasten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen toiminnasta ja palveluista. Tieto perhekeskuksen tarjoamasta toiminnasta ja palveluista, kuten myös järjestöjen tarjoamasta toiminnasta ja palveluista, on koottu laajasti yhteen ja se on perheiden helposti löydettävissä.	

Arviointi oli neliportainen asteikolla 1–4. (1 = puutteellinen, 2 = tyydyttävä, 3 = hyvä, 4 = erinomainen)

B) VIESTINTÄ JÄRJESTÖJEN JA ALUEEN MUIDEN PERHEKESKUSTOIMIJOIDEN VÄLILLÄ

Kun mietitte tätä teemaa, pohtikaa
seuraavia kysymyksiä:

Onko lasten ja perheiden kanssa toimivilla
järjestöillä tiedossa kanavat (keneen ja miten
ollaan yhteydessä eri tilanteissa), joiden avulla
tavoittaa perhekeskustoimijat?

Onko perhekeskuksella/alueen
perhekeskustoiminnasta
vastaavilla tiedossa järjestöjen
perheille tarjoama toiminta,
palvelut ja tapahtumat?

Arviointiasteikko

Muistiinpanot

1.	Ei yhteisesti sovittua viestintää ja sovittuja viestintäkanavia järjestöjen ja perhekeskusten välillä.	
2.	Viestintää järjestöjen ja perhekeskusten välillä on jossain määrin, mutta sille ei selkeitä rakenteita.	
3.	Viestintä järjestöjen ja perhekeskusten välillä toimii ja viestinnälle on luotu kanavia. Se ei kuitenkaan kata kaikkia alueen lasten ja perheiden kanssa toimivia järjestöjä.	
4.	Viestintä järjestöjen ja perhekeskusten välillä toimii ja sille on selkeät kanavat ja rakenteet. Viestintärakenteet huomioivat myös pienempien järjestöjen äänen tavoittamisen.	

Arviointi oli neliportainen asteikolla 1–4. (1= puutteellinen, 2= tyydyttävä, 3 = hyvä, 4 = erinomainen)

G. Järjestöjen työn merkitys

Kun mietitte tätä teemaa, niin pohtikaa seuraavia kysymyksiä:

Tunnistetaanko järjestöjen työ olennaisena osana alueen perhekeskustoiminnan kokonaisuutta?

Osaavatko perhekeskustoimijat kuvata, mitä lisäarvoa järjestöjen työ tuo lapsille ja perheille?

Järjestävätkö eri toimijat päällekkäistä toimintaa?

Arvioivatko perhekeskustoimijat järjestöjen toiminnan ja palvelujen tuloksia yhdessä?

Arviointiasteikko

Muistiinpanot

1.	Järjestöjen työn ja yhteistyön tuloksia ei arvioida yhdessä. Vuoropuhelu järjestötoimijoiden ja muiden perhekeskustoimijoiden ja kesken on tältä osin puutteellista eikä järjestöjen tekemää työtä tunneta kovin hyvin.	
2.	Järjestöjen työn ja yhteistyön tuloksia arvioidaan joidenkin järjestöjen kanssa, mutta ei laajasti ja systemaattisesti, vaikka järjestöjen toiminta lapsiperheiden tukena tunnustetaan ja nähdään tarpeellisenä.	
3.	Järjestöjen työn ja yhteistyön tuloksia arvioidaan laajasti. Perhekeskustoimijat tunnistavat järjestötyön merkityksen lapsille ja perheille, mutta arvioinnin tuloksia ei ole koostettu yhteen ja kuvattu.	
4.	Järjestöjen ja yhteistyön tuloksia arvioidaan systemaattisesti. Lasten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen merkitys alueen perheille on kuvattu ja se tunnustetaan laajasti.	

Arviointi oli neliportainen asteikolla 1–4. (1= puutteellinen, 2= tyydyttävä, 3 = hyvä, 4 = erinomainen)

H. Järjestöavustukset

Jotta järjestöt voivat tarjota tukea perheille, on niiden toimintaedellytysten turvaaminen ensiarvoisen tärkeää. Sen vuoksi tämä on otettu yhdeksi teemaksi myös järjestöyhteistyön arviointimalliin. Tässä erityinen huomio on siinä, miten lasten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen rahoitus on turvattu osana kokonaisuutta.

Kun mietitte tätä teemaa, pohtikaa seuraavia kysymyksiä:

Ovatko alueen järjestöavustusten kriteerit, hakukäytännöt ja prosessit selkeät?

Onko viestintä avustuskäytännöistä järjestöjen/ järjestöverkostojen suuntaan avointa? Käydäänkö mm. avustuskriteereistä keskustelua lasten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen kanssa?

Huomioidaanko perhekeskus- ja kohtaamispaikkatoimintaa riittävästi järjestöavustuksissa?

Onko lasten ja perheiden kanssa toimiville järjestöille suunnatun avustuksen määrä riittävä suhteessa tarpeisiin?

Arviointiasteikko

Muistiinpanot

1.	Järjestöavustuksiin liittyviä yhtenäisiä avustuskriteereitä ei ole muodostettu. Hakukäytännöt ja prosessit ovat epäselvät tai rajaavat osan järjestöistä ulkopuolelle.	
2.	Järjestöavustuksiin liittyvät avustuskriteerit on tehty, mutta alueen lasten ja perheiden kanssa toimivat järjestöt eivät ole olleet keskusteluissa mukana. Hakukäytännöt ja prosessit ovat jossain määrin epäselvät ja saattavat rajata osan järjestöistä ulkopuolelle.	
3.	Järjestöavustuksiin liittyvät avustuskriteerit on tehty, alueen lasten ja perheiden kanssa järjestöt ovat olleet jossain määrin keskusteluissa mukana. Järjestöavustuksiin liittyvät hakukäytännöt ja prosessit on kirjattu, mutta niistä ei ole viestitty selkeästi. Perhekeskustoiminta on huomioitu avustuksissa, mutta ei riittävästi.	
4.	Alueen järjestöavustuksiin liittyvät hakukäytännöt ja prosessit ovat selkeät, asioista on viestitty avoimesti ja lasten ja perheiden kanssa toimivat järjestöt ovat olleet laajasti mukana mm. avustuskriteerien laadinnassa. Perhekeskustoiminta ja erilaiset järjestöt on huomioitu avustuksissa riittävästi.	

Arviointi oli neliportainen asteikolla 1–4. (1= puutteellinen, 2= tyydyttävä, 3 = hyvä, 4 = erinomainen)

Työkalu on kehitetty yhdessä Lastensuojelun Keskusliiton Perheet keskiöön! -toiminnan koordinoiman järjestöjen perhekeskusverkoston kanssa. Tarve ja toive yhteistyön arviointiin esitettiin syksyllä 2022 järjestöjen perhekeskusverkoston tapaa-
misessa.

Työkalun työstämisessä ovat olleet mukana Pekka Lavila ja Tomi Lamppula Synesis Oy:stä. Järjestöjen perhekeskusverkoston lisäksi arviointityökalusta on kerätty kommentteja hyvinvointialueiden perhekeskuskehittäjiltä. Kiitos kaikille, jotka olette kommentoineet ja osallistuneet työkalun kehittämiseen. Otamme edelleen mielellämme vastaan palautetta työkalusta ja hyödynnämme sitä työkalun jatkokehittämisessä. Kommentteja voi lähettää Kaisu Muuroselle tai Soile Honkalalle, kaisu.muuronen@lskl.fi ja soile.honkala@lskl.fi.

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO